

SWIETEN, GOTTFRIED VAN

Skapelsen. Oratorium satt i musik af Joseph Haydn ... Öfversättning. =Anon=. Stockholm, tryckt i kongl. ordens-boktryckeriet, hos assessoren Johan Pfeiffer, 1801.

1801

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

S K A P E L S E N:

*Titel
Orat
(181)*

O r a t o r i u m

1800

fatt i Musik

1700-1829

af

J O S E P H H A Y D N,

Doctor i Tonkonsten,

Capellmästare

Hos Regerande Fursten af Esterhazy,

Ledamot

af

Kongl. Svenska Musicaliska Akademien,

Öfversättning,

S T O C K H O L M,

tryckt i Kongl. Ordens-Boktryckeriet,

hos Assessoren JOHAN PFEIFFER, 1801.

18

PERSONERNE.

Raphael.

Gabriel.

Uriel.

} Öfver-Änglar.

Flere Änglar.

Adam.

Eva.

FÖRSTA AFDELNINGEN.

Intradan föreställer Chaos,

FÖRSTA SCENEN.

Raphael, Uriel och Änglar.

Raphael.

Recitativ med accomp.

I begynnelsen skapte Gud himmel och jord;
och jorden var utan form, och tom; och
mörkret var öfver ytan af djupet.

Chor af Änglar.

Och Guds Ande sväfvade öfver ytan af
vattnet, och Gud sade: Varde Ljus! och det
vardt Ljus.

Uriel.

Recitativ med accomp.

Och Gud såg det an, och fann det godt;
och Gud skiljde ljuset från mörkret.

A r i a.

Re'n flydde för de heliga strålar
De dystra, mörka, rysliga skuggor,
Den första dagen föds.

Förvirring bryts, och ordning tar dess rum.
 Förskräckte störtas afgrundsänglars här
 I det mörka djupet ner
 Til evig natt.

Chor.

Förtviflan, hatet, hämden
 Ledfaga deras fall;
 Och världen alstras fram —
 En vink af Skaparns hand.

ANDRA SCENEN.

Raphael, Gabriel och Änglar.

Raphael.

Recitativ.

Och Gud skapte firmamentet, och delade
 vattnen, som under firmamentet voro, från de
 vattn, som öfver firmamentet voro; och det
 vardt så.

Med accomp.

Nu rasade håftigt brusande stormar;
 Som löfven för vinden, så ilade molnen;
 I luften flögo lågande blixtrar,
 Och rysligt ljungade thordön ur skyn.

No

Nu upkom floden, frid och hög,
 Det vederqveckande rågnen,
 Det grymt förhårjande haglet,
 Den lätta flockiga snön.

C h o r.

Gabriel och Änglarne.

Gabriel ensam.

Med tjusning skådas Skaparns magt
 Af himlaskarans glada tropp;
 Och fången lyfts mot etherns rymder
 Till Skaparns lof
 För andra dagens verk.

Alla.

Och fången lyfts mot etherns rymder
 Til Skaparns lof
 För andra dagens verk.

TREDJE SCENEN.

Raphael, Gabriel, Uriel och Änglar.

Raphael.

Recitativ.

Och Gud sade: Församle sig alt vattnet un-
 der himlen tilhopa på en ort, och komme fram
 det

det torra landet! och det vardt så. Och Gud
 nämde det torra landet: Jord; och där vatt-
 net sig famlat, nämde Han: Haf; och Gud
 såg at det var godt,

A r i a.

Rysligt, i skummiga vågor,
 Re'n hafvet hvälfs med ökad fart;
 Höjder och klippor ses stiga,
 Och bergens toppar höjs mot skyn.

På fältet brusande går fram
 En vidgad ström i många bugter.
 Sagta lmyger fram i dal'n
 Med ensligt sorl en skuggad bäck.

Gabriel.

Recitativ.

Och Gud sade: Må gräs af jorden brin-
 gas fram, Orter, som gifva frön, och träd,
 som frukter bära efter hvarjes art, som åga
 frön uti sig sjelfve uppå jorden! och det
 vardt så.

A r i a.

Re'n bjuder ångens friska gräs
 Til ögats tjusning nya mål;

Af tufen blommors skiljda pragt

Den fikna blicken rörs.

Hår rosens ångor andas in,

Hår skånks den svaga lif.

Hår grenen böjs af rika frukters tyngd.

Hår lunden lämnar svalkan dolda skygd.

De kala berg bekröns med lummig skog.

Uriel.

Recitativ.

Och den himmelska härskaran förkunnade
den tredje dag, prisande Gud, sågande:

C h o r.

Ståmm lyran up! högt skall den ljuda,

Och offrom gladt vår tacksamhet!

Loffjungom vår Gud, vår mågtige Gud,

Som hafver himlen och jorden begjutit

Med skönhet och pragt!

FJERDE SCENEN.

De förre.

Uriel

Recitativ.

Och Gud sade: Sätte sig ljuset på fästet af
himmeln, på det dagen må skiljas från natten
och

och gifvas ljus på jorden; och vare detta til
tekn, så för tider som för dagar och för år!
Och stjernorne skapte Han äfven,

Med accomp.

Med majestät

Ur öftern Solens första strålar sprids,
Och lik en brudgum full af eld,
En hjälte stolt och glad
Som löper till sitt mål.

Bundit.

Med långsam gång och ljust skimmer
I nattens lugn här skrider Månan fram.

Efter behög.

Den vidt utsträckta himlarymd
Var utan tal med klara stjernor prydd.
Och Guds hel'ga Söner förkunnade den sjerde dag
med himmelsk fång, utropande Dets magt, altså:

C h o r.

Ja, himmeln förkunnar oss Skaparns Under,
Och fåstet vittne blir utaf Dets händers verk.

Gabriel, Uriel, Raphael.

En dag til en ann förtäljer Dets lof.
Den natt, som förgår, til följande natt.

Alla.

9
Alla.

Ja, himmeln förkunnar oss Skaparns Under,
Och fästet vittne blir utaf Dets händer verk.

Gabriel, Uriel, Raphael.

I alla land upgår Dets ord,
Alla öron ljusligt,
Ingen tunga nytt.

Alla.

Ja, himmeln förkunnar oss Skaparns Under,
Och fästet vittne blir utaf Dets händer verk.

AN-

ANDRA AFDELNINGEN.

FÖRSTA SCENEN.

Gabriel, Raphael, Uriel och Änglar,

Gabriel.

Recitatif med accomp.

Och Gud fader: Må vattnet bringa fram till
öfverflöd rörliga djur, de lif hafva, och fog-
lar, de öfver jorden flyga må och bo under
fästet af himmeln!

A r i a.

På starka vingar lyfter sig
Den stolta Örn, och delar skyn
Med driftig flygt til solen up.

Re'n Lårkans fång har hållat öfterns rand,
Och kärlek tyds i Dufvors glada spel.

I häckens gömda sköt
Hörs Näcktergalens ljufva stämman höjas;

Ån

Ån tryckte ångslan ej des bröft,
 Ån hade klagan icke stört
 Des retande behag.

Raphael.

Recitativ.

Och Gud skapte Hvalfiskar och alla öfri-
 ga djur, de lif hafva, och Gud välsignade
 dem, såled's:

Bundit.

Befryndens alla! öken er,
 J luftens fosterbarn! föröken er,
 Och sjungen till min åra!
 Öken er, j hafs och floders alster,
 Och fylken alla djup!
 Befryndens, växer, öken er,
 Och glädjen er i eder Gud!

Efter behag.

Och Ånglarne stämde up sina klingande
 harpor, och söngo undret af den femte dagen.

T e r z e t t e.

Gabriel.

Mot dagens ljula fält,
 Ur löfvens bäddar lyfts
 De skimrande höjders topp.

Ur

Ur deras ädror leds,
 Likt flytande cristall,
 Den svalkande bäcken fram,

Uriel.

I skiljda flockar lys
 Till höjden svinga sig
 De glåttiga foglars här.

De sträckta fjädrars glans
 Förhöjer med des sken
 Den gyllene solens ljus.

Raphael.

I dammen fisken, vig
 Och snabb, än blicka ses
 I tusende bugter fram.

Ur hafvets fänkta grund
 Än häfs Leviathan
 På skummiga vågor up.

Alla Tre.

Hur rik i Dina verk, o Gud!
 Hvem fattar deras mängd!
 Ditt namn är stort, och stor Din magt,
 Och evigt blir Ditt lof!

Chor.

Chor.

Ja, Gud är stor, och stor Dels magt,
Och evigt blir Dels lof!

ANDRA SCENEN.

*De förre.**Raphael.**Recitativ.*

Och Gud sade: Må jorden bringa fram
levande djur af hvarje art, få och kråkande
djur, och daggande djur af alla slag!

Med accomp.

Re'n jordens sköte öppnar sig,
Och straxt föds fram på Skaparns bud,
Till storlek form och slag,
De djur hvarmed naturen pryds,
Af glädje ryter det stolta Leyon högt.
Hår skjuter den modiga Tigern up.
Hår Hjorten, snabb, med grenigt hufvud flyr.
Med yfvig mahn och full af eld,
I högsta språng den ädla Hästen ses.
På ångens bådd re'n Oxen hvilar sig
Bland spridda hjordars flock.

Vid

Vid källan går att låka sig
 Det ullbeklådda lena Får.
 Som damm nu lyfts
 I tåta hvirflar en här af Insecter;
 Och långsamt Masken
 Ur jordens hålor krålar fram.

Aria.

I all defs glans nu Himlen blänker,
 Nu ter sig Jorden i defs pragt,
 Nu luften fylls af foglars skara,
 Nu Vattnet rörs af fiskars mängd,
 Och marken trycks af djurens tyngd,

Dock är ej alt fullbordat än;
 Det Hela saknar än ett Verk,
 Som Sjelft bör tyda Skaparns magt,
 Och högt Hans godhet prisa skall.

Uriel.

Recitativ.

Och Gud skapte Menniskan till Sitt beläte.
 Till Guds beläte skaptés hon. Man och Qvinna
 skapte Han dem. Och lifvets anda blåste Han
 dem in; och menniskan feck en lefvande själ.

Aria.

A r i a.

Med ådel, hög, och liflig blick,
 Af skönhet, mod, och styrka höljd,
 Med syn' mot ljuset rigtad, står
 En Man,

Guds Bild, och Kung utaf natur'n.
 Utur defs hvålda hjässlas spets
 Går snillet och förståndets eld,
 Och i defs tjulsta blickär röjs
 En Sjal,
 En Skaparns Kraft och Liflighet.

Uti defs sköte sluter sig,
 Ur Skaparns händer förd,
 Dels maka ömt och känslöfullt.
 Med glädjens hälsning bjuder hon,
 Som våren ljuf och mild,
 Sin kärlek, tro och hörsamhet.

Raphael.

Recitatif.

Och Gud såg hvarje ting af det Han skapat, och det var ganska godt; och den himmelska håren prisade verket af den sjette dagen med ljufsig läng.

Chor.

Chor.

Fullkomnat är det stora verk.
 Sjelf Skaparn gläds och ser det an;
 Låt ock vår glädje skalla högt!
 Till Herrans lof stämms up vår fång.

Gabriel och Uriel.

Till Dig, o Gud, lyfts hvarje blick,
 Om föda ropa de till Dig;
 Du låter up Din hand,
 Och genast måttas de.

Raphael.

Och då Din blick dem öfverger,
 Då häfva de och klaga högt,
 Du andan dem betar;
 I stoft förbytas de.

Gabriel, Uriel och Raphael.

Du andan åter gjuter in;
 Förnyat lif dem återskänks,
 Och jorden redan får
 Ny kraft och nytt behag.

Alla.

All a.

Fullkomnat är det stora verk;
Till Herrans lof slämmas up vår fång,
Alt skall prisa Herrans Under,
Ty endast Han är hög och mächtig;
Halleluja!

TREDJE AFDELNINGEN.

FÖRSTA SCENEN.

*Uriel och Änglar.**Uriel.**Recitativ med accomp.*

Ur österns tända sky,
 Re'n väckt af ljuslig klang,
 Gyr dagen ny och skön.

Från himlahvalfvets rymder
 Gjuts evig harmonie
 Till jordens slätter ner.

Se det förtjusta par,
 Hur hand i hand det går.
 I deras blickar tänds
 De högre kånflors eld.

Re'n höjes deras röst
 At tyda Skaparns lof;
 Må våra fångar då
 Med deras blanda sig!

ANDRA SCENEN.

*Adam, Eva och de förra.**L o f s å n g**med omväxlande Chor af Änglarne.**Adam och Eva.*

Utaf Din magt, o världars Gud,
 Är jord och himmel fylld.
 Natur'n få stor, få undransvärd,
 Är slägten af Din hand.

C h o r.

Befrisad vare Skaparns magt!
 Hans lof skall tydas af vår röst!

Adam.

Du Stjernors Kung, hur mild, hur skön
 Du tänder dagens ljus!
 Hur lifvas ej natur'n af dig,
 Du alla världars själ!

C h o r.

Låt vidt som dina strålars gråns
 Förkunnas Skaparns lof och magt!

Eva.

Och du, den tyfsta nattens tröst,
 Och hvalfvets rika här,
 Förtäljen öfveralt hans lof
 Med melodiers ljud!

B 2

Adam.

Adam.

J elementer, hvilkas kraft
I nya former röjs;
J moln och dimmor, dem en vind
Församlar och förströr;

Adam och Eva.

Loffjungen alla himlars Gud!

C h o r.

Loffjungen alla himlars Gud!
Stort är Dels namn; och stor Dels magt.

Eva.

J källor, fufen till Hans lof!
J tallar, bugen er!
J blomster, spriden ångor högt
At slägta för Hans fjät!

Adam.

J, hvilkas fot på bergen förs,
Och j, som dålden når';
J, hvilkas våg mot molnen ställs,
Och j ur böljans djup.

Adam och Eva.

J djur, loffjungen himlars Gud!

C h o r.

J djur, loffjungen himlars Gud!
Han dyrkes af Sitt skapta verk!

Adam.

Adam och Eva.

J dystra lundar, berg och haf,
 J vittnen til vårt lof;
 Lår ljuda högt i alla land
 Ert genivar till vår läng!

C h o r.

Tag mot, o Gud, vårt lof, vår tack!
 Utur Din hand rann verlden up.
 Dig dyrkar alla himlars här.
 Vi prise Dig i evighet.

TRDJE SCENEN.

Adam och Eva.

Adam.

Recitativ.

Nu är den första pligten fylld,
 Och Skaparn våra fånger hört.
 Nu följ mig åt igenom lifvets bana!
 Jag leder dig, och hvarje steg
 Gör känslan ny i våra bröst,
 Och visar spår af magt.
 Ån skall du röna prof
 Af godhet och af nåd
 Som Skaparn ofs bevisk.

Han

Han prisas skall af oss!
 Han blir vårt hjertas mål!
 Kom, följ mig åt! Jag leder dig.

Eva.

Recitativ.

O du, hvars bild jag blef!
 Mitt värn, min sköld, mitt Alt!
 Din vilja är min lag;
 Så Skaparn budit här.
 Och dig at lyda, blir
 Min åra, mitt beröm.

D u e t t e.

Adam.

Öma Maka! Vid din sida
 Flyter lust min lefnad fram.
 Hvarje ögonblick är tjusning;
 Ingen oro bryter den.

Eva.

Öma Make! Vid din sida
 Gjutes fällhet i mitt bröst.
 Dig jag helgar sjelfva lifvet;
 Må din kärlek bli min lön!

Adam.

Den droppiga morgon',
 O huru muntrar den!

Eva.

Eva.

Och aftonens vindar,
O huru svalka de!

Adam.

Hur låskar ej
De röda frukters fast!

Eva.

Hur tjuſar ej
De prydda blomſtrens doft!

Båda.

Dock utah dig, hur föga njöts,

Adam.

Af gräsets dagg!

Eva.

Af vindens flägt!

Adam.

Af fruktens fast!

Eva.

Af blommans doft!

Båda.

Med dig förädlas alla nöjen;
Med dig är deras njutning högst;
Med dig knyts sällheten vid lifvet;
- Alt delas sjuft med dig.

SISTA

SISTA SCENEN.

*Uriel och Änglar.**Uriel.**Recitativ.*

Har lycklige, hur fälle blifven j,
 Om falskt begrep er ej förför
 Att mer begära än j fått,
 Och veta mera än j bören!

Chor.

Lofve Herran alla tungor!
 Prisen Honom, i Hans alfter!
 Låten högt Hans namn förkunnas!
 Högt Hans åra återskalla!
 Må Skaparns lof i alt förkunnat bli!
 Amen!

www.books2ebooks.eu